

EKONOMICKÁ DIPLOMACIA

V ROKU 2022

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

OBSAH

OBSAH	1
1. EKONOMICKÁ DIPLOMACIA ZAČÍNA DOMA.....	2
2. VONKAJŠIE EKONOMICKÉ VZŤAHY	6
3. MULTILATERÁLNA SPOLUPRÁCA	16
4. VEDA, VÝSKUM A INOVÁCIE, ENERGETIKA	18
5. ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCA A PODNIKATELIA.....	20

1. EKONOMICKÁ DIPLOMACIA ZAČÍNA DOMA

KOORDINÁCIA AKTIVÍT EKONOMICKEJ DIPLOMACIE

Spájanie štátnych a neštátnych aktérov s cieľom spolupracovať na strategických rozhodnutiach v oblasti podpory exportu a investícií, inovačnej spolupráce či internacionalizácie malých a stredných podnikov koordinovala aj v roku 2022 **Pracovná skupina pre ekonomickú diplomáciu a jednotnú prezentáciu Slovenska v zahraničí** (ďalej len „PS EDaJP“).

Pracovná skupina pôsobiaca v rámci **Rady vlády pre konkurencie-schopnosť a produktivitu** je odbornou platformou zloženou zo zástupcov štátnej a verejnej správy, podnikateľských a zamestnávateľských organizácií, s podporou analytických inštitútov a implementačných agentúr.

**TÍM
SLOVENSKO
DOBRÝ NÁPAD**

So zámerom zefektívnenia medzirezortného zdieľania informácií a koordinácie aktivít v oblasti vonkajších ekonomických vzťahov sa na pravidelnej báze stretávala neformálna platforma **Tím Slovensko**. Platfome zloženej zo zástupcov orgánov štátnej správy a ich implementačných agentúr predsedá rezort diplomacie.

KONCEPCIA VONKAJŠÍCH EKONOMICÝCH VZŤAHOV A EKONOMICKEJ DIPLOMACIE

Prioritou ekonomickej diplomacie (ďalej len „ED“) v ostatnom roku bolo zlepšenie spolupráce domácich aktérov zainteresovaných v oblasti vonkajších ekonomických vzťahov (ďalej len „VEV“), cielenejšia komunikácia s podnikateľskou sférou a modernizácia proexportných nástrojov a služieb.

Tieto ciele sú jadrom strategického dokumentu **Koncepcia vonkajších ekonomických vzťahov a ekonomickej diplomacie Slovenskej republiky na obdobie 2022- 2030** (ďalej len „Koncepcia VEVaED“) z dielne MZVEZ SR a MH SR, ktorý bol v marci 2022 schválený vládou SR. Zámerom je prispieť k inkluzívnemu a udržateľnému hospodárskemu rastu Slovenska s generovaním nových, kvalitných a udržateľných pracovných miest a zvýšiť konkurencieschopnosť slovenskej ekonomiky v medzinárodnom meradle.

Súčasťou Koncepcie VEVaED sú čiastkové ciele, ktoré sú podrobne rozpracované v Akčnom pláne formou konkrétnych úloh a gestorstva.

AKČNÝ PLÁN 2023 - 2024

Materiál Akčný plán 2023-2024 (ďalej len „AP“) vychádza a priamo nadväzuje na Konceptiu VEVaED a vychádza z odporúčaní zodpovedných ministerstiev, implementačných agentúr, podnikateľských, zamestnávateľských a priemyselných zväzov a združení.

Akčný plán obsahuje **päť kľúčových cieľov**:

- diverzifikácia teritoriálnej štruktúry zahraničného obchodu SR,
- prílev zahraničných investícií s vyššou pridanou hodnotou,
- vytváranie priaznivého medzinárodného prostredia na presadzovanie obchodno-ekonomických záujmov SR,
- zlepšenie využívania nástrojov proexportnej politiky,
- zvýšenie efektívnosti ekonomickej diplomacie.

Uvedené čiastkové ciele sú rozpracované do konkrétnych úloh, navrhnutých a zafinovaných prostredníctvom zástupcov Projektového tímu pre implementáciu Konceptie VEVaED.

Koordináciu a monitorovanie úloh vyplývajúcich z Akčného plánu zabezpečuje MH SR v úzkej súčinnosti s MZVEZ SR prostredníctvom pracovných skupín Rady vlády SR pre konkurencieschopnosť a produktivitu.

MAPOVANIE AKTIVÍT VONKAJŠÍCH EKONOMICKEJ DIPLOMACIE

Systematickejšie plánovanie a vyhodnocovanie aktivít VEVaED je dôležité pre systémové definovanie priorít ekonomickej diplomacie a zabezpečenie synergetickej prezentácie potenciálu a dobrého mena Slovenska v zahraničí. Rezort diplomacie si preto v rámci AP stanovil ako primárnu

úlohu prípravu dokumentu Mapovanie aktivít vonkajších ekonomických vzťahov a ekonomickej diplomacie (ďalej len „Mapovanie aktivít VEVaED“).

Cieľom dokumentu je adresnejšie nastavenie našich teritoriálnych a sektorových priorít a tým posun ekonomickej diplomacie smerom k väčšej adresnosti a objektívnosti. Na dosiahnutie tohto zámeru je nevyhnutná medzirezortná komunikácia a spolupráca s podnikateľskou sférou. Dokument preto prepája aktivity a ciele ekonomickej diplomacie, štátnych a neštátnych aktérov VEV, vrátane podnikateľských zväzov a združení.

Identifikácia prioritných trhov a sektorov napomôže efektívnejšie nastaviť podporu exportu, ako aj sieť ekonomických diplomatov.

NÁSTROJE EKONOMICKEJ DIPLOMACIE

Úspech ekonomickej diplomacie sa do istej miery odvíja od konkurencieschopnosti slovenských produktov a služieb. Najväčší pokrok v oblasti ED vidíme v modernizácii našej ponuky a nástrojov.

Rezort diplomacie aktívne spolupracuje s mnohými inovatívnymi spoločnosťami a výskumnými inštitúciami s unikátnymi technológiami a tiež celosvetovým potenciálom. V roku 2022 zorganizovalo MZVEZ SR **10 podujatí pod názvom „Inovačné dni“**, na ktorých sa vedúcim diplomatických misií akreditovaných v Slovenskej

republike predstavilo 16 úspešných inovatívnych slovenských firiem vrátane výskumných inštitúcií so silným medzinárodným potenciálom.

Na 20. Inovačnom dni sa predstavila Slovenská aliancia pre inovatívnu ekonomiku (SAPIE) a jej členská firma Vacuum Group.

S cieľom posilniť našu interakciu s podnikateľmi a tiež akademickou sférou v regiónoch pravidelne prinášame podujatie „Z regiónov do sveta“. Zámerom je nadviazať v regiónoch kontakt s malými a strednými podnikmi (ďalej len „MSP“) a predstaviť im aktuálnu ponuku ekonomickej diplomacie, ktorá zahŕňa podporu súkromným firmám, vedecko-výskumným a vzdelávacím inštitúciám, mestám či obciam.

V roku 2022 sa uskutočnili 4 podujatia (v Nitrianskom samosprávnom kraji, Prešovskom samosprávnom kraji, Banskobystrickom samosprávnom kraji a Košickom samosprávnom kraji) za účasti 209 zástupcov MSP.

V roku 2022 sme spustili cyklus podujatí „Firemné dni“, určený pre slovenských diplomatov v zahraniční poverených agendou ED. Formát zároveň dáva možnosť MSP sa prezentovať a nadviazať priamy kontakt s ekonomickými diplomatmi v zahraničí. V rámci uvedeného cyklu sa prezentovalo 40 slovenských firiem z oblasti e-mobility, informačných a komunikačných technológií, biotechnológií, potravinárskeho, strojárkeho a vesmírneho priemyslu.

Myšlienku systémovej platformy ekonomickej diplomacie rozvinul rezort zahraničných vecí do realizácie najväčšieho informačného a networkingového podujatia pod názvom **Exportné fórum**. Druhý ročník 27. septembra 2022 v Šamoríne priniesol interaktívnu komunikačnú platformu pre priamy kontakt podnikateľov s ekonomickými diplomatmi a ďalšími aktérmi štátnej správy s ponukou proexportných služieb, ako aj priestor na výmenu informácií o nastavení, prioritách a nástrojoch proexportnej politiky Slovenska.

Na 2. ročník Exportného fóra už tradične nadväzovala Porada ekonomických diplomatov. V Bratislave sa stretlo 58 pracovníkov slovenských zastupiteľských úradov z celého sveta, ktorí prerokovali aktuálne nastavenie obchodnej diplomacie a jej výziev do budúcnosti. Porady sa rovnako zúčastnili zástupcovia štátnych a verejných inštitúcií poskytujúcich proexportné služby. Porada bola zavŕšená pracovnou návštevou firiem v Nitrianskom a Trenčianskom kraji.

2. ročník Exportného fóra

- Účasťou druhý ročník prekonal Exportné fórum z roku 2021. Na podujatí sa zúčastnilo 320 predstaviteľov spoločností a podnikateľských združení z celého Slovenska.
- Uskutočnilo sa 415 konzultácií exportérov s ekonomickými diplomatmi (G2B rokovania) a mini-expo proexportných služieb.
- Do panelových diskusií sa zapojilo viac ako 225 účastníkov, v diskusiách v rámci tematických okrúhlych stolov vystúpilo okolo 100 diskutujúcich.
- Konferenčná časť pozostávala z dvoch panelových diskusií na tému Budovanie kapacít na posilnenie odolnosti a konkurencieschopnosti slovenských firiem a Nové výzvy a trendy automobilového priemyslu.
- Nadviazali na ňu tri diskusie za okrúhlym stolom na témy Zamestnanosť a pracovná sila z tretích krajín, Okrúhly stôl k energetickej bezpečnosti: rast cien energií, znižovanie závislosti od dodávok energonosičov z Ruska a dopady na podnikateľské prostredie a exportérov SR ako aj Ako ďalej s inováciami a podporou talentu na Slovensku?
- V závere podujatia odovzdal minister zahraničných vecí a európskych záležitostí domácim inovatívnym firmám ESET, Chemosvit Fibrochem a MicroStep MIS Zlatú plaketu za prínos a spoluprácu v oblasti ekonomickej diplomacie.

SLUŽBY EKONOMICKEJ DIPLOMACIE

Ekonomická diplomacia tvorí jeden z pilierov aktivít vlády v oblasti zahraničnej politiky, pričom primárnu pozornosť venuje podpore exportu, prílevu priamych zahraničných investícií a presadzovaniu záujmov SR v medzinárodných organizáciách. Hlavným zameraním je poskytovanie asistenčných, poradenských, konzultačných a informačných služieb na podporu exportu a investícií.

Miestom prvého kontaktu je odbor Podnikateľského centra MZVEZ SR, ktorý prostredníctvom telefonickej služby a emailov (bizinfo@mzv.sk) spracoval v roku 2022 viac ako 1000 telefonických a e-mailových dopytov zo strany podnikateľskej verejnosti. V spolupráci so zastupiteľskými úradmi SR v zahraničí poskytuje informácie týkajúce sa veľtrhov, výstav, tendrov, podnikateľských misií a nových podnikateľských príležitostí.

Uvedené zverejňuje na webstránke ministerstva v časti ekonomickej diplomacia, súčasne na mesačnej báze v newsletteri „Prehľad hospodárskych aktualít zo zahraničia“.

2. VONKAJŠIE EKONOMICKÉ VZŤAHY

Presadzovať slovenské obchodné záujmy v zahraničí sa darí etablovanej sieti 65 zastupiteľských úradov, ktoré spolu s generálnymi konzulátmi zastupujú slovenský záujem v hostiteľskej krajine. Spolu s relevantnými aktérmi vonkajších ekonomických vzťahov aktívnych v oblasti podpory exportu, investícií, cestovného ruchu sa spoločne zasadujú za lepšie podmienky prístupu na zahraničný trh.

V roku 2022 dochádzalo v mnohých krajinách k uvoľňovaniu protipandemických opatrení, čo malo pozitívny vplyv na zintenzívnenie aktivít v oblasti ekonomickej diplomacie. Prostredníctvom ekonomickej diplomacie sa realizovalo v zahraničí **61 podnikateľských misií, 88 podujatí v oblasti vedy, výskumu a inovácií, podporených bolo 123 investičných projektov v zahraničí, 83 veľtrhov a výstav.** Z realizovaných aktivít vyberáme na kontinentálnom princípe nasledovné:

EURÓPA

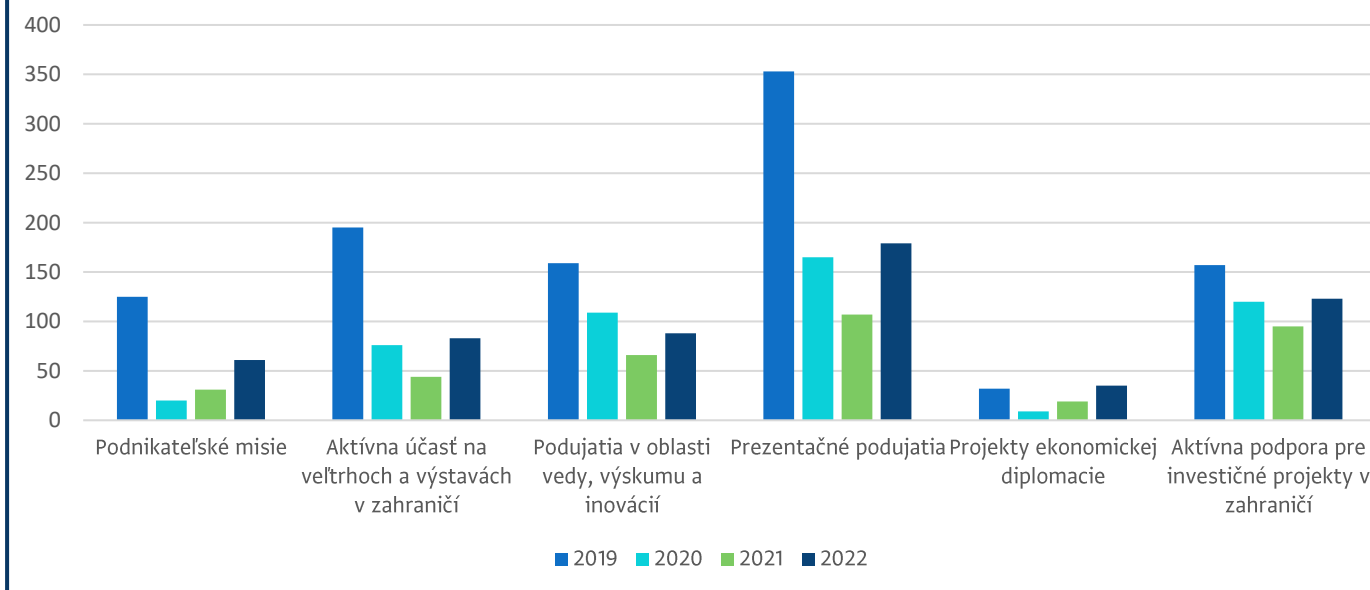
Rozhodujúca časť slovenského exportu smerovala aj v roku 2022 do krajín Európskej únie, resp. Európskeho združenia voľného obchodu (cca 80%).

Spolupráca v energetike, vede, výskume a kybernetickej bezpečnosti s **Českou republikou** bola súčasťou odborných podujatí na vysokej úrovni. Počas podujatia An opportunity for Central & Eastern Europe bola podpísaná deklarácia medzi Slovenskou asociáciou pre elektromobilitu, E-mobility Platform CZ a poľskou Asociáciou alternatívnych palív. Významným odborným podujatím bolo podujatie Qubit Conference Prague (účasť 6 slovenských spoločností pôsobiach v oblasti kybernetickej bezpečnosti). Počas 15. Európskeho jadrového fóra bolo medzi SR a ČR podpísané Memorandum o spolupráci v oblasti jadrovej energetiky v rámci rozvoja nových jadrových zdrojov. Na 63. Medzinárodnom strojárskom veľtrhu v Brne bolo prezentovaných 20 slovenských spoločností z oblasti strojárského priemyslu. Slovenský obranný priemysel bol zastúpený na podujatí Future Forces Forum a cestovný ruch na Holiday World & Region World 2022 a Czech Travel Market v Prahe.

Vo vzťahu k **Maďarsku** bola v spolupráci s Obchodnou a priemyselnou komorou župy Pešť a štatutárneho mesta Érd realizovaná podnikateľská misia slovenských spoločností, ktoré pôsobia v oblasti odpadového hospodárstva. Slovenská republika mala svoje zastúpenie aj na 5. Samite o obehovom hospodárstve.

Slovenský obranný priemysel bol v Poľsku prezentovaný na medzinárodnej výstave obranného priemyslu MSPO Kielce. Išlo o 3. najväčšie špecializované podujatie v Európe, na ktorom sa zúčastnilo vyše 600 spoločností z 33 krajín sveta (účasť 6 slovenských firiem). Významné zastúpenie

Aktivity v oblasti ekonomickej diplomacie

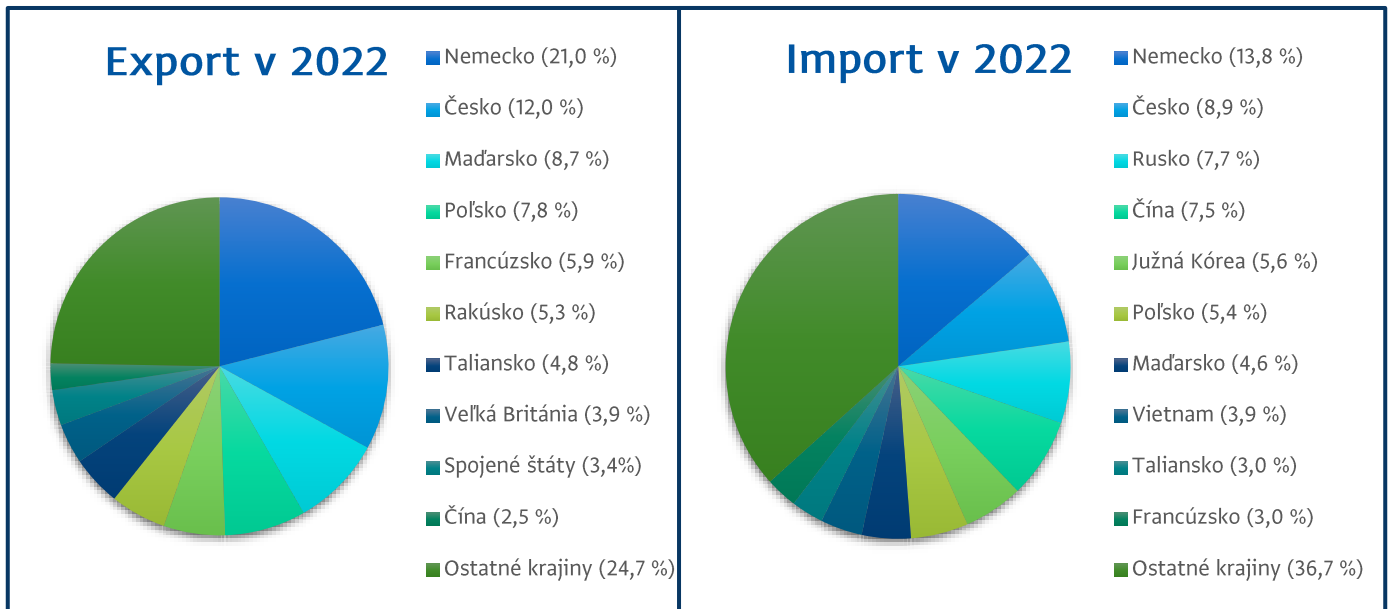
Zdroj: Zastupiteľské úrady SR, MZVEZ SR

malo Slovensko na veľtrhu cestovného ruchu TT Warsaw, na ktorom sa v národnom stánku Slovakia Travel prezentovali 8 zástupcovia regiónov a kúpeľníctva.

V súčasnosti so Slovensko-nemeckou priemyselnou a obchodnou komorou a nadáciou IndustryFusion Foundation bol v **Nemecku** pre slovenské priemyselné MSP organizovaný online workshop so zameraním na digitalizáciu, automatizáciu, robotizáciu, ktorého cieľom bolo prezentovať platformu IndustryFusion Foundation a vytvoriť základ pre spoluprácu medzi slovenskými a nemeckými firmami v oblasti priemyselnej digitalizácie, iniciovať spoluprácu v rámci nových biznis modelov v oblasti produkcie, resource sharing-u a novom spôsobe financovania inovácií a nových technológií. V spolupráci so slovenskou spoločnosťou ESET, ktorá patrí medzi globálnych lídrov v oblasti kybernetickej bezpečnosti, bola v Berlíne zorganizovaná konferencia o kybernetickej bezpečnosti venovaná verejnému sektoru. Na tému automatizácie, priemyslu 4.0 a IT služby bola zameraná podnikateľská misia v Bavorsku.

Téme inovácií bola venovaná 10. konferencia o budúcnosti automobilových technológií (CoFAT 2022), na ktorej Slovensko vystupovalo ako partnerská krajina. Zástupcovia slovenských firiem prezentovali v rámci slovenského stánku svoje portfóliá, inovatívne koncepty a riešenia.

V roku 2022 pokračovala úzka spolupráca s **Rakúskom**. Zástupcovia GLOBSEC v spolupráci s rakúskou stranou (Ministerstvo hospodárstva a práce, Združenie rakúskeho priemyslu, akademická sféra, zástupcovia start-upového prostredia) vo Viedni oficiálne predstavili koncepciu fungovania platformy Danube Tech Valley, vrátane jej nového nástroja Danube Innovation Tracker podnikateľskej a akademickej verejnosti. Hlavným cieľom iniciatívy je snaha zviditeľniť Dunajský región na mape sveta, vrátane Slovenska prostredníctvom užšej ekonomickej spolupráce, prílevu investícií a širokého spektra aktivít zameraných na rozvoj inovácií, nových technológií, digitalizácie, vedy a výskumu, ale hlavne energetickej transformácie.

Zdroj: Štatistický úrad SR

Podpore exportu v oblasti kovospracujúceho, drevospracujúceho a potravinárskeho priemyslu bola venovaná Slovensko-rakúska kooperačná burza, na ktorej svoje produkty prezentovali 78 slovenských spoločností. Aktivity ekonomickej diplomacie sa venovali aj oblasti verejného obstarávania, konkrétne podpore účasti slovenských spoločností v tendroch medzinárodných organizácii OSN sídliačich nielen vo Viedni. Pokračovala spolupráca s oblasti duálneho vzdelávania.

Kapacity slovenského priemyslu, vrátane MSP sa podarilo vo Francúzsku predstaviť na viacerých veľtrhoch a výstavách - na strojárskom veľtrhu Global Industrie Paris, veľtrhu s vojenskou obrannou technikou Eurosatory, veľtrhu kompozitných materiálov JEC World Paris, veľtrhu automobilových komponentov a súčiastok EQUIP AUTO PARIS, najväčšom strojárskom veľtrhu zameranom na poľnohospodárske stroje SIMA PARIS, alebo na najvýznamnejšom potravinárskom veľtrhu SIAL Paris.

Slovensko malo svoje zastúpenie na 2. ročníku V4 turistického workshopu, ktoré bolo odborným podujatím zameraným na prezentáciu Slovenska ako dovolenkovej destinácie.

V marci 2022 sa uskutočnila návšteva premiéra SR E. Hegera vo Veľkej Británii, ktorý absolvoval stretnutia s komunitou úspešných slovenských profesionálov, s cieľom preskúmať možnosti využitia know-how britskej inovačnej agentúry Nesta pri reformách v Slovenskej republike. Firmy zo Slovenska podporil svojou účasťou na podujatí venovanom inovatívnym firmám - London EV Show 2022 štátny tajomník MH SR P. Švec a na podujatí RWM v Birminghame minister životného prostredia J. Budaj. Slovenský cestovný ruch bol prezentovaný v spolupráci so Slovakia Travel na podujatí World Travel Market v Londýne.

Do Talianska viedla podnikateľská a vedecká delegácia sprevádzajúca prezidentku SR Z. Čaputovú, zameraná na zelenú a energetickú tranzíciu. Podnikateľská misia, ktorú viedol predseda vlády SR E. Heger, bola venovaná inovatívnym riešeniam v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a hľadaniu východísk z energetickej krízy. Počas návštevy bola podpísaná dohoda medzi spoločnosťami SPP a ExxonMobile. Slovenská republika sa prostredníctvom národného stánku prezentovala na 3. ročníku veľtrhu cestovného ruchu Roma Travel Show.

V **Španielsku** bolo Slovensko zastúpené na 11. ročníku svetového kongresu Smart City Expo 2022, na ktorom dominovali témy udržateľných, inkluzívnych a bezpečných miest.

V **Portugalsku** bol veľký záujem o Potravinárske exportné fórum, ktoré sa konalo na podnet slovenských potravinárov (účasť 27 zástupcov z oboch krajín). Podujatie vytvorilo efektívnu platformu na získanie obchodných kontaktov a tiež zvýšenie povedomia o kvalitných a inovatívnych slovenských výrobkoch a firmách, ktoré využívajú jedinečné technológie a postupy.

Slovenský inovačný potenciál prezentovala 33 členná delegácia prezidentky SR Zuzany Čaputovej vo **Švajčiarsku** počas podujatia Cleantech Innovation and Business Exchange Slovakia – Switzerland.

V októbri 2022 bol v **Holandsku** realizovaný projekt V4 Start-ups at CES Unveiled Amsterdam 2022. Projektu sa zúčastnili start-upy z technologického prostredia z krajín V4 (3 firmy zo Slovenska), ktorých účasť koordinovala Slovenská republika z pozície SK PRES V4. Súčasťou podujatia bolo sprievodné podujatie Spoznanie start-upového prostredia krajín V4, prostredníctvom ktorého bol prezentovaný inovačný potenciál Slovenska.

Do **Nórska** smerovala podnikateľská misia 14 slovenských spoločností, ktorá sa zúčastnila na najväčšom svetovom podujatí k elektromobilite International Electric Vehicle Symposium & Exhibition 2022 v Osle.

V júni 2022 sa v spolupráci so Slovenskou alianciou pre inovatívnu ekonomiku uskutočnila podnikateľská misia do **Švédska**. Misie sa zúčastnili 10 zástupcovia súkromného sektora - start-up a scale-up spoločností, verejného a mimovládneho sektora so zameraním na oblasť smart cities, IT, SaaS a sociálnych inovácií. Slovenský cestovný ruch bol prezentovaný prostredníctvom národného stánku na

medzinárodnom B2B veľtrhu cestovného ruchu Travel News Market.

Vzhľadom na mieru zapojenia slovenského obranného priemyslu bol v relácii s **Fínskym** významnou udalosťou podpis G2G zmluvy na obstaranie vozidiel Patria a podpis ďalších dvoch kontraktov v oblasti obranného priemyslu. Svoju cestu do Fínska realizovala podnikateľská misia z Košického kraja. Jej cieľom bolo získanie úspešných príkladov medzisektorovej spolupráce podnikateľského sektora, akadémie, miestnej a regionálnej samosprávy a vedecko-výskumnej infraštruktúry.

Vo vzťahu k **Ukrajine** vznikla na úrovni Úradu vlády SR koordinácia jednotka pre zapojenie Slovenskej republiky do obnovy Ukrajiny, ktorá pripravila pre ukrajinskú stranu konkrétnu ponuku na základe identifikácie záujmu slovenských organizácií zúčastniť sa na rekonštrukcii Ukrajiny. Na stretnutí v Užhorode, ktoré sa uskutočnilo v rámci podnikateľskej misie (organizovanej ako súčasť komisie), bol prezentovaný slovenský návrh, ktorý obsahoval ponuku od takmer 280 zainteresovaných slovenských organizácií vrátane 240 podnikateľských subjektov.

V závere roka sa v Užhorode konalo Slovensko-ukrajinské podnikateľské fórum 2022, ktoré bolo sprievodným podujatím k pripravovanému piatemu zasadnutiu Medzivládnej komisie pre hospodársku, priemyselnú a vedecko-technickú spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou. Spolu

49 slovenských spoločností a 15 spoločností z Ukrajiny vytvorilo počas fóra spoločný priestor na vzájomnú výmenu obchodných kontaktov a identifikáciu nových prienikov v rámci obchodných vzťahov.

Podnikateľská misia v rámci pracovnej cesty štátnej tajomníčky MZVEZ SR I. Brockovej v **Chorvátsku** bola zameraná na prezentáciu slovenských výrobcov zdravotníckych prístrojov/zariadení a inovatívnych aplikácií. Zástupcovia 3 slovenských subjektov participovali na podujatí Innovation in Healthcare, za účasti 31 zástupcov chorvátskych obchodných spoločností.

V **Srbsku** participovala Slovenská republika prostredníctvom národného stánku na 43. ročníku Medzinárodného veľtrhu cestovného ruchu, najväčšom podujatí svojho druhu v regióne západného Balkánu. Potenciál významných firiem krajanov pri prepájaní so spoločnosťami na Slovensku využilo pilotné networkingové podujatie Slovak Business Event (účast 12 spoločností vlastnenými slovenskými krajanmi vo Vojvodine).

V **Rumunsku** malo Slovensko aktívne zastúpenie na medzinárodnom strojárskom veľtrhu Metal Show & TIB 2022 a na veľtrhu obrannej techniky Black Sea Defense and Aerospace Exhibition v Bukurešti.

Značku Good Idea Slovakia sa v **Bosne a Hercegovine** podarilo zviditeľniť počas prezentačného podujatia pri príležitosti EUROPEAN FASHION PASSPORT SARAJEVO 2022. Zintenzívnenie vedecko-výskumnej a študijnej spolupráce upevnil zdieľaný študijný program medzi slovenskou Univerzitou Mateja Bela a Univerzitou v Sarajeve.

V **Albánsku** Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity (SOVVA) realizovala v rámci projektov SlovakAid projekt Uplift Západný Balkán, zameraný na rozšírenie start-upového akceleračného programu.

smerom k zvýšeniu investícií pre mladých a začínajúcich podnikateľov v regióne.

Početná 16-členná podnikateľská delegácia sprevádzala prezidentku SR Z. Čaputovú počas oficiálnej návštevy v **Grécku**. Hlavnou časťou programu podnikateľskej misie bolo fórum k zelenej transformácii „Green Growth Business Fórum“, ktoré poskytlo priestor pre diskusiu o aktuálnych globálnych trendoch (energetickej a klimateckej kríze) a pre zdieľanie skúseností pri implementácii priorit oboch krajín v oblasti zeleného prechodu.

Hospodársku a ekonomickú spoluprácu medzi Slovenskom a Gréckom posilnil podpis Memoranda o porozumení medzi vládnymi agentúrami pre podporu investícií a obchodu - SARIO a Enterprise Greece. Návšteva prehĺbila vzájomnú spoluprácu v oblasti lesného hospodárstva a vodozádržných opatrení a zintenzívnila zdieľanie skúseností v procese spravodlivej transformácie uhoľných regiónov.

*Prezidentka SR Zuzana Čaputová
na oficiálnej návšteve Grécka.*

Aktívnu účasť malo Slovensko na medzinárodnom veľtrhu potravín FoodExpo 2022 v Aténach, alebo na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu Philoxenia v Solúne (prezentácia slovenských liečebných kúpeľov). Vzájomné vzťahy posilnila expertná misia gréckeho Ministerstva životného

prostredia a energetiky a regiónu Attika smerom na Slovensko zameraná na oblasť lesníctva.

Na **Cyprus** smerovala podnikateľská misia 13 slovenských spoločností, ktoré sa zúčastnili na prezentačnom podujatí v rámci inovačnej konferencie ReflectFest 2022. Slovensko, ako turisticky atraktívna destinácia bolo prezentované na turistickom veľtrhu TAXIDI 2022. Išlo o historicky prvú účasť Slovenska na tomto podujatí, prostredníctvom ktorej sa Slovenskej asociácii cestovných kancelárií a cestovných agentúr (SACKA) podarilo úspešne rozšíriť svoju pôsobnosť na cyperskom trhu.

Turistický veľtrh TAXIDI 2022 na Cypre.

AMERIKA

Slovenská republika naďalej pokračovala v úzkej spolupráci s **USA** v oblasti energetiky, vedy, výskumu a inovácií. Začiatkom roka bolo zrealizované odborné podujatie Inteligentná a udržateľná mobilita – inšpirácie a príklady dobrej praxe z USA, ktoré sa venovalo problematike udržateľnej/inteligentnej mobility a vodíkovej mobility v USA a na Slovensku. V spolupráci s Kempelenovým inštitútom inteligentných technológií (KInIT) sa uskutočnila séria 2 odborných podujatí na tému využitia umelej inteligencie v praxi pod označením Better AI Meetup. Podujatím, na ktorom bolo možné prezentovať slovenský inovačný ekosystém, bol virtuálny

program pripravený v spolupráci s ENRICH in the USA - Funding Summit (účasť 10 slovenských start-upov). Na záver vyhrali tri slovenské firmy zdarma účasť vo viacmesačnom mentoringovom programe v jednom z centier ENRICH v USA podľa vlastného výberu. Historicky prvú účasť malo Slovensko na podujatí 26th Annual Americas Food and Beverage Show (účasť 2 slovenských spoločností). V októbri prebiehal slovensko-americký strategický dialóg v oblasti energetiky. Témou bola energetická odolnosť a sebestačnosť Slovenska cez spoločné projekty a podpora „joint ventures“.

Slovenský plastikársky a strojársky priemysel sa v **Kanade** podarilo prezentovať počas podnikateľskej misie Európskeho strategického partnerstva klastrov pre recykláciu polymérov PERCY a slovenský klastor zameraný na oblasť agro-potravinárstva, biohospodárstva počas podnikateľskej misie v rámci programu COSME v Montreale.

Aktivity ekonomickej diplomacie siahali v minulom roku aj do **Mexika**. V spolupráci so SARIO bola realizovaná 7-členná podnikateľská misia, ktorú viedla štátna tajomníčka MZVEZ SR I. Brocková. Podnikateľskej misii predchádzal webinár o vzájomných obchodných príležitostiach (účasť 36 slovenských a mexických firiem).

Otvorenie biznis fóra štátnou tajomníčkou I. Brockovou v Mexiku za účasti slovenských podnikateľov.

Vo vzťahu ku **Kube** bola realizovaná podnikateľská misia 13 slovenských spoločností, ktoré sa zúčastnili na 38. ročníku medzinárodnej výstavy FIHAV. Podujatie hostovalo vystavovateľov zo 62 krajín z celého sveta.

ÁZIA

Rok 2022 bol bohatý na rozvoj obchodno-ekonomických aktivít, najmä prostredníctvom praktických podujatí, podnikateľských misií, veľtrhov či kooperačných podujatí.

Hlavnou udalosťou v **Kazachstane** bolo 9. zasadnutie Medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Kazašskou republikou, ktoré sa konalo v Bratislave. Jej súčasťou bolo Slovensko-kazašské podnikateľské fórum, na ktorom sa zúčastnilo 43 slovenských podnikateľských subjektov.

Kľúčovými aktivitami vo vzťahu k **Azerbajdžanu** bola oficiálna návšteva predsedu NR SR B. Kollára spojená s podnikateľskou misiou a účasť 5 slovenských spoločností na medzinárodnej poľnohospodárskej výstave „Azerbaijan International Food Industry Exhibition“ v Baku.

Rok 2022 sa v **ČĽR** niesol v znamení pokračujúcich tvrdých protipandemických opatrení a takmer všetky aktivity sa konali v online forme - vystúpenie ministra hospodárstva SR R. Sulíka formou video-príhovorov na 4. ročníku Fóra na podporu spolupráce medzi MSP vo formáte Čína, stredná a východná Európa, účasť Slovenska na 1. ročníku Veľtrhu výrobkov s geografickým označením s prezentáciou vína Tokaj, alebo prezentácia vín SR na 4. Medzinárodnom veľtrhu investícií a obchodu v meste Chongqing.

Aktivity s **Južnou Kóreou** boli zamerané na posilnenie spolupráce v oblasti vedy, výskumu, inovácií. V mesiacoch jún a október sa v Soule

uskutočnila misia 6 slovenských robotických firiem a asociácií za spoluúčasti zástupcov slovenských technických univerzít (STU, TUKE). Misia potvrdila možnosti a tiež budúcnosť navrhovaného plánu Koncepcie robotickej spolupráce medzi SR a KR s cieľom dosiahnuť systematický rozvoj priemyslu 4.0 (robotiky s prepojením na umelú inteligenciu) na Slovensku.

V **Indii** bola realizovaná podnikateľská misia 10 inovatívnych slovenských spoločností, ktoré sa zúčastnili na podujatí Smart Cities India Expo & Convergence India.

Vo vzťahu k **Indonézii** bola pozornosť venovaná oblasti poľnohospodárstva. S cieľom zintenzívniť sektorovú spoluprácu bolo uskutočnenie pracovnej návštevy indonézskej delegácie na Slovensku.

Aktivity ekonomickej diplomacie boli v regióne **Blížkeho východu** primárne zamerané na prípravu, realizáciu a úspešnú prezentáciu Slovenskej republiky počas svetovej výstavy **EXPO 2020 v Dubaji** (od 1.októbra 2021 do 31. apríla 2022).

Expozícia v pavilóne Slovenska na EXPO 2020 v Dubaji.

V minulom roku bolo v spolupráci so SARIO realizovaných 5 návštev slovenských ústavných činiteľov so silným podnikateľským a sektorovým zameraním - ministra dopravy a výstavby SR A. Doležala, ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR S. Vlčana, ministra hospodárstva SR R. Sulíka, ministra životného prostredia SR J. Budaja

a štátnej tajomníčky MZVEZ SR I. Brockovej. Okrem svetovej výstavy EXPO 2020 boli počas roka 2022 zrealizované aktivity na rozvoj obchodno-ekonomických vzťahov v regióne, ale aj smerom na Slovensko. V júni sa uskutočnila významná investično-obchodná misia **Spojených arabských emirátov** na Slovensku, súčasťou ktorej bolo podnikateľské fórum (účasť 38 spoločností z oboch krajín).

Global Goals Week na EXPO Dubaj

- Program svetovej výstavy EXPO Dubaj 2020 v Spojených arabských emirátoch bol rozdelený do 10 tematických týždňov a zabezpečovaný príslušným rezortom. Hlavnou témou týždňa Global Goals Week, ktorý bol v gescii MZVEZ SR, bola udržateľnosť - 17 cieľov udržateľného rozvoja Agendy 2030.
- Program počas tohto týždňa v Slovenskom pavilóne sledoval hlavný cieľ, ktorým bolo predstaviť na medzinárodnom fóre environmentálne a sociálne udržateľné riešenia slovenských inovatívnych firiem.
- MZVEZ SR pripravilo a v spolupráci so spoločnosťou Tachyum uskutočnilo premiéru prvého univerzálneho čipu na svete.
- V spolupráci so spoločnosťami 3IPK a 0100 Ventures pripravilo a uskutočnilo medzinárodný workshop pre udržateľné investovanie.
- Delegáciu MZVEZ SR viedla štátna tajomníčka Ingrid Brocková. Sprevádzala ju podnikateľská misia sedemnástich inovatívnych slovenských spoločností (Tachyum, InoBat, Chemosvit Fibrochem, Sensoneo, Voltia, SmartHead, IPM Chirana, Esprit, albus, CROWDBERRY, InoCloud, APIS, VÚNAR, IT Pomoc, 3IPK, 0100 Conferences a Zero Gravity Capital), ktoré pôsobia v oblasti udržateľného rozvoja.
- Networkingových podujatí sa zúčastnilo vyše 60 hostí zo Spojených arabských emirátov, Estónska, Srbska, Írska, Brazílie a ďalších krajín.

9. Spoločné vedecké fórum Slovenskej akadémie vied a Vedeckej a technologickej výskumnej rady Tureckej republiky (TÜBITAK).

V roku 2022 sa konalo v poradí 9. Spoločné vedecké fórum Slovenskej akadémie vied a Vedeckej a technologickej výskumnej rady **Tureckej republiky (TÜBITAK)**. Podujatie úspešne nadviazalo na už dekádu trvajúcu plodnú vzájomnú vedecko-výskumnú spoluprácu. Slovenská akadémia vied potvrdila záujem pokračovať v tejto spolupráci vyhlásením v poradí už 8. výzvy na podávanie spoločných bilaterálnych projektov SAV - TÜBITAK.

V súvislosti s **Izraelom** je z pohľadu Slovenska aktuálne najdôležitejším pilierom vzájomných bilaterálnych vzťahov spolupráca v oblasti vedy, výskumu a inovácií. V tejto súvislosti bola realizovaná návšteva ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR S. Vlčana (výsledkom návštevy je pripravované memorandum o spolupráci medzi MPRV SR a Ministerstvom poľnohospodárstva IL) a návšteva štátneho tajomníka MZVEZ SR M. Klusa v marci 2022.

S cieľom posilniť ekonomickú dimenziu vzťahov s **Jordánskom** bolo počas oficiálnej návštevy ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí I. Korčoka realizované jordánsko-slovenské podnikateľské fórum (účasť 8 slovenských spoločností). V máji sa uskutočnilo 1. zasadnutie Spoločného hospodárskeho výboru medzi Slovenskom a Iránom. Slovenskú delegáciu viedol štátny tajomník MH SR J. Oravec.

Súčasťou bolo podnikateľské fórum, na ktorom boli realizované prvotné kontakty slovenských a iránskych firiem.

AFRIKA

V regióne Afriky bola v spolupráci so SARIO realizovaná podnikateľská misia 18 slovenských spoločností do **Kene** a **Rwandy**. Počas misie sa v jednotlivých krajinách realizovali bilaterálne obchodné fóra, za účasti 86 kenských, resp. 90 rwandských obchodných partnerov. Na prezentáciu slovenských subjektov v leteckom a obrannom priemysle bola využitá účasť na veľtrhu Aviation Africa Summit v Keni (účasť 5 slovenských spoločností).

PROJEKTOVÁ SCHÉMA EKONOMICKEJ DIPLOMACIE

Na rezorte diplomacie dlhodobo etablovaná **Projektová schéma na podporu ekonomickej diplomacie** je zameraná na podporu prieniku slovenských spoločností na zahraničné trhy.

Ekonomicí diplomati proaktívne vyhľadávajú príležitosti v teritóriu a umožňujú podnikateľským subjektom zapojiť sa do niektorého z piatich typov aktivít: podnikateľskej misie, kooperačného podujatia, odborného podujatia, prezentačného podujatia a účasti na veľtrhu alebo výstave.

Konečným prínosom na strane firiem je podpora ich exportu, výrobnnej spolupráce, transferu know-how alebo investičných aktivít firiem v danom teritóriu.

V roku 2022 bolo zrealizovaných **36 projektov** ekonomickej diplomacie v celkovej hodnote 179 657,53 EUR, do ktorých bolo zapojených 305 MSP. **SOPK** v spolupráci s **MZVEZ SR** a **ZÚ SR** zrealizovala 4 projekty v hodnote 31 382,16 EUR. Celkovo sa na projekty ekonomickej diplomacie vynaložila v roku 2022 suma **211 039,69 EUR**.

Názov podujatia	Krajina	Sektor	Počet subjektov
Praktické aplikácie v oblasti umelej inteligencie	Online (USA, New York)	IT, AI	30
Kooperačné a prezentačné podujatie pri príležitosti výstavy EXPO Dubaj 2022	SAE (Dubaj)	Multisektorové	8
Propagácia a podpora slovenských potravinárskych výrobkov na veľtrhu Food EXPO 2022 v Aténach	Grécko (Atény)	Potravinárstvo	3
Veľtrh Smart Cities Expo 2022	India (Dillí)	Smart cities	9
Medzinárodný seminár o verejnom obstarávaní v agentúrach OSN	Rakúsko	Verejné obstarávanie	40
Medzinárodný veľtrh cestovného ruchu (ITF) v Belehrade	Srbsko (Belehrad)	Cestovný ruch	2
Prezentácia slovenských výrobcov zdravotníckych prístrojov, zariadení a inovatívnych aplikácií	Chorvátsko (Záhreb)	Zdravotnícke technológie	3
Veľtrh cestovného ruchu Roma Travel Show	Taliansko (Rím)	Cestovný ruch	2
Medzinárodná výstava potravinárskeho priemyslu „27th Azerbaijan International Food Industry Exhibition“	Azerbajdžan	Potravinárstvo	5
ECO Solidarity (ECO S) v New Yorku 2022	USA	Zelené technológie	1
Prezentácia Slovenska na turistickom veľtrhu TAXIDI 2022	Cyperská republika	Cestovný ruch	1
Kooperačné podujatie: Potravinárske exportné fórum	Portugalsko	Potravinárstvo, exportné služby	10
Podnikateľská misia Rwanda/ Keňa 15.5-22.5.2022	Keňa	Multisektorové	20
„Travel to Northern Slovakia – Good Idea!“	Izrael	Cestovný ruch	2
„Podnikateľská misia spojená s účasťou na robotickom veľtrhu KR v rámci pripravovanej koncepcie Robotiky medzi SR a KR (ZÚ Soul, Kórejská republika) ako súčasť pracovnej návštevy ŠTAT2“	Južná Kórea	Robotika	16
„Cleantech Innovation and Business Exchange Slovakia-Switzerland“	Švajčiarsko	Inovácie, investičné a exportné služby	16
Prezentácia slovenského vinárstva vo Švajčiarsku	Švajčiarsko	Vinárstvo	5
Účasť slovenských subjektov na 10. Conference on Future Automotive Technology v Erdingu (NSR)	NSR	Automobilový priemysel	2
Séria prezentačno-kooperačných seminárov na medzinárodnom veľtrhu elektromobility EVS35 – Medzinárodné sympóziu a veľtrh elektromobilov	Nórsko	Automobilový priemysel, elektromobilita	14
„Propagácia a podpora slovenských podnikateľských subjektov v obrannom priemysle na veľtrhu Future Forces Forum v Prahe“	Česká republika	Obranný priemysel	6
Séria prezentačných podujatí/aktivít GK NY - pokračovanie v roku 2022	USA	Multisektorové	2
Propagácia a podpora slovenských podnikateľských subjektov v obrannom priemysle na veľtrhu obrannej techniky MSPO Kielce - 30. ročník	Poľsko	Obranný priemysel	10
Podpora účasti slovenských inovatívnych firiem na veľtrhu London EV Show 2022	Spojené Kráľovstvo	Automobilový priemysel, elektromobilita	5
Virtuálny program ENRICH in the USA „Funding Summit Slovakia Day“	Online (USA)	Investičné a exportné služby	10
„Prezentácia Slovenska na veľtrhu cestovného ruchu HWS“	Írsko	Cestovný ruch	5
Konferencia a networking slovenských a francúzskych firiem vo vesmírnom priemysle	Francúzsko	Vesmírny priemysel	8
Veľtrh Aviation AFRICA Summit & Exhibition	Rwanda	Letecký priemysel	5
Účasť potravinárskych firiem na výstave „26th Annual Americas Food and Beverage Show“	USA	Potravinárstvo	2
Prezentačné podujatie v rámci inovačnej konferencie ReflectFest 2022	Cyperská republika	Technológie, podnikanie	13
Prezentačné podujatie pri príležitosti EUROPEAN FASHION PASSPORT SARAJEVO 2022	Bosna a Hercegovina	Módny priemysel	3
Prezentácia slovenského vína a nápojového skla v Mexiku	Mexiko	Vinárstvo, sklárstvo	9
Podnikateľská misia spojená s účasťou na robotickom veľtrhu KR v rámci pripravovanej koncepcie Robotiky medzi SR a KR	Južná Kórea	Robotika	13
V4 Start-ups at CES Unveiled Amsterdam 2022	Holandsko	Start-up	3
Národný stánok na medzinárodnom B2B veľtrhu cestovného ruchu Travel News Market	Švédsko	Cestovný ruch	4
Účasť na potravinárskom veľtrhu: Lisabon Food Affair 2023	Portugalsko	Potravinárstvo	5
„Účasť slovenských firiem veľtrhu FIHAV 2022 v Havane“	Kuba	Exportné služby	13

3. MULTILATERÁLNA SPOLUPRÁCA

OECD

V rámci pôsobenia SR v Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) bola kľúčovou udalosťou prezentácia Ekonomického prehľadu o SR 2021 za účasti generálneho tajomníka OECD M. Cormanna v januári 2022. V ekonomickom prehľade OECD hodnotila makroekonomický vývoj krajiny. Špecifická kapitola prehľadu sa venovala problematike starnutia populácie.

K posilneniu vnímania SR a nášho postavenia v kontexte presadzovania zahraničnopolitických cieľov SR v OECD prispela aj účasť generálneho tajomníka OECD M. Cormanna v panelovej diskusii so štátnou tajomníčkou MZVEZ SR I. Brockovou na Tatrasamite v októbri 2022, venovanej obnove Ukrajiny smerom k prosperujúcemu štátu. Na okraj Tatrasamitu sa uskutočnilo bilaterálne stretnutie M. Cormanna s ministrom MZVEZ SR R. Káčerom.

V kontexte príprav obnovy a rekonštrukcie Ukrajiny a angažovanosti OECD sa SR aktívne zapojila do príprav vytvorenia styčného úradu OECD v Kyjeve a poskytla príspevok na vznik analytického oddelenia OECD pre Ukrajinu, ktoré bude analyzovať ekonomický vývoj v krajine a cez odporúčania prispievať k jej reformnej obnove.

Spolupráca na úrovni Koordinačného výboru pre pôsobenie SR v OECD prostredníctvom realizácie spoločných projektov SR a OECD spolufinancovaných z dobrovoľných príspevkov SR do OECD sa zamerala

na témy duševného zdravia, udržateľného rozvoja a digitálnych technológií. Prostredníctvom projektovej výzvy 2022 bolo schválených celkovo 6 projektov a prerozdelená suma 100 000 eur.

Regionálne ekonomické platformy

V rámci implementácie Akčného plánu Stredoeurópskej iniciatívy (SEI) na roky 2021-2023, pokračovala SR v prehlbovaní regionálnej spolupráce s krajinami západného Balkánu, vrátane podpory ich integračných snáh. V prípade Východného partnerstva snahy SEI o zintenzívnenie ekonomických reforiem v týchto krajinách výrazne obmedzila agresia Ruska na Ukrajine, členskom štáte SEI. Prioritnú pozornosť preto SEI venovala finančnej pomoci Ukrajine.

V snahe aktívnejšieho pôsobenia SR v SEI prijalo MZVEZ SR v marci 2022 zásadný materiál zameraný na krátkodobé a dlhodobé priority v tejto platforme. Cieľom je zatriktívniť ponúkané možnosti slovenským subjektom a zvýšiť počet úspešne realizovaných projektov v krajinách SEI, najmä zo západného Balkánu, ale i postupné presadzovanie slovenských zástupcov do výkonných štruktúr SEI, čo v budúcnosti prinesie väčší vplyv na rozhodovacie procesy a smerovanie činnosti organizácie.

Three Seas
Initiative

Iniciatíva Trojmoría

Iniciatívu krajín
Trojmoría vnímame ako

nástroj pragmatickej regionálnej ekonomickej spolupráce primárne zameranej na rozvoj dopravy, energetiky a digitalizácie. Jej význam narastá v súčasnej geopolitickej situácii aj prostredníctvom diverzifikácie a budovania prepojení prostredníctvom životaschopných infraštruktúrnych projektov. Samitu v Rige 20. - 21.6.2022 dominovala politická podpora Ukrajine, pričom počas summitu SR vyslala jasný politický signál a podporila účasť Ukrajiny ako „zvláštneho hosťa“. Na práci Iniciatívy sa bude, na základe záverov summitu, zúčastňovať ako partner.

China-CEEC

Formát Číny a krajín strednej a východnej Európy (14 + 1)

Spolupráca v rámci Formátu Číny a krajín strednej a východnej Európy pokračovala v roku 2022 predovšetkým na sektorovom princípe. Formát umožňoval účasť slovenských vládnych a podnikateľských subjektov na aktivitách formátu zameraných na podporu exportu slovenských produktov. Pretrvával záujem o rozvoj vzájomných vzťahov v oblasti dopravy, najmä železničných prepojení, inovácií, životného prostredia a zelených technológií, ako aj o export slovenských poľnohospodárskych výrobkov.

4. VEDA, VÝSKUM A INOVÁCIE, ENERGETIKA

Veda, technológie a inovácie majú veľký význam pre všetky oblasti života spoločnosti. Dokážu podporiť aj diplomatické úsilie, sú stále výraznejšou témou medzinárodných vzťahov, s dopadmi na vzájomnú spoluprácu a hospodársku súťaž krajín. V SR sú prierezovou agendou rôznych rezortov, no tvoria aj významnú časť ekonomickej diplomacie a sú jednoznačným záujmom štátu a jeho zahraničnej politiky.

MZVEZ SR v roku 2022 pokračovalo v poukazovaní na príklady dobrej praxe, čím podporovalo expanziu slovenských inovácií do zahraničia. Robilo tak jednak v zahraničí, počas zahraničných ciest predstaviteľov rezortu, či prostredníctvom množstva podujatí a aktivít zastupiteľských úradov SR, ale aj doma na Slovensku. Príkladom sú tzv. **Inovačné dni** – návštevy zahraničných veľvyslancov akreditovaných v SR v slovenských inovatívnych firmách a vedecko-výskumných inštitúciách so silným medzinárodným potenciálom. Celkovo sme od septembra 2020 zorganizovali 27 takýchto podujatí, vrátane pravidelných návštev v regiónoch.

Medzinárodná technologická konferencia SlovakiaTech Košice 2022.

MZVEZ SR podporovalo aj viaceré domáce aktivity zamerané na rozvoj inovačného ekosystému. V roku 2022 napríklad prevzalo spoluzáštitu nad medzinárodnou technologickou konferenciou **SlovakiaTech Košice**, bolo partnerom oceňovania slovenských vedcov **ESET Science Award** zameraného na dosahovanie medzinárodne uznávaných vedeckých výsledkov, zorganizovalo diskusiu o inováciách v rámci Exportného fóra 2022, podporilo iniciatívu na zorganizovanie medzinárodného festivalu vedy a inovácií **Starmus** na Slovensku (uskutoční sa 12.-17. mája 2024), aj aktivity Digitálnej koalície zameranej na rozvoj digitálnych zručností, aby každý zostal produktívny a zamestnateľný.

V októbri 2022 sa Slovensko stalo pridruženým členom Európskej vesmírnej agentúry (ESA), k čomu dopomohlo aj MZVEZ SR. Odvtedy sa nielen zúčastňuje zasadnutí Výboru ESA pre medzinárodné vzťahy, ale ekonomická diplomacia sa podieľa aj na aktivitách Vesmírnej kancelárie MŠVVŠ SR

zameraných na diverzifikáciu časti slovenskej ekonomiky smerom k vesmírnemu priemyslu.

ENERGETICKÁ BEZPEČNOSŤ

Ruská agresia voči Ukrajine kompletne zmenila dovtedajšie vzťahy v európskej energetike. Slovensko, podobne ako ďalšie členské štáty EÚ, v roku 2022 v záujme svojej bezpečnosti podnikalo rozhodné kroky na ukončenie závislosti od dovozu ruských fosílnych palív, ktoré sú zneužívané ako hospodárska a politická zbraň.

Vzhľadom na doterajšiu vysokú závislosť od dovozu energetických nosičov z Ruska, bolo pre Slovensko mimoriadne dôležitým prvkom doplnenie Plánov obnovy a odolnosti členských štátov, aby vznikol priestor na potrebné investície na podporu energetickej tranzície.

Okrem podpory využívania obnoviteľných zdrojov energií, bolo ďalej rozvíjané bezpečné a udržateľné využívanie nízkouhlíkových zdrojov, vrátane jadra. Spustením 3. bloku jadrovej elektrárne Mochovce do riadnej prevádzky sa Slovensko stane nezávislým na dovozoch elektrickej energie.

Z pohľadu SR bolo dôležitým výsledkom schválenie cenového stropu na zemný plyn. Diplomatickým úspechom bolo aj presadenie využitia nevyčerpaných eurofondov na financovanie národných opatrení súvisiacich s rastom cien energií.

Slovensko v roku 2022 podniklo ďalšie dôležité kroky v oblasti diverzifikácie trás a zdrojov. Dokončenie plynárenského prepojenia s Poľskom znamenalo, že SR je v súčasnosti schopná dovážať plyn alebo LNG z ktorejkoľvek svetovej strany.

5. ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCA A PODNIKATELIA

Základným nástrojom MZVEZ SR zapájania podnikateľov do rozvojovej spolupráce aj v tomto roku ostávajú dotačné výzvy v rámci **Programu podnikateľských partnerstiev (PPP)**. Ich úlohou je najmä podpora synergie medzi cieľmi rozvojovej spolupráce SR a podnikateľskými cieľmi v rozvojových krajinách, vytváranie nových podnikateľských partnerstiev a budovanie udržateľných kapacít miestnych partnerov, mobilizácia súkromných zdrojov a uľahčenie prístupu pre miestne podniky do globálnych hodnotových reťazcov. Program sa riadi vlastnou schémou štátnej pomoci de minimis, s limitom podpory pre jednu MSP 200 tisíc eur a nepodlieha žiadnym obmedzeniam z hľadiska sektorového zamerania, ani teritoriálneho obmedzenia. Alokácia na program PPP bola v roku 2022 v objeme 500 tis. eur, rovnako ako v rokoch 2019-2021. V kategórii malých prípravných projektov (do 10 tis. eur) bolo možné vykonávať okrem štúdie uskutočniteľnosti aj podnikateľský plán, čo mohlo slúžiť ako prvý krok k neskoršej realizácii projektu vo väčšej miere. Z celkového počtu prijatých 11 návrhov projektov bolo v roku 2022 podporených **päť projektov v celkovej sume 382 233,97 eur**.

Kvôli odstúpeniu od podpisu zmlúv zo strany dvoch úspešných žiadateľov boli realizované iba 3 projekty v Keni (elektromobilita), Nigérii (odpadové hospodárstvo) a Srbsku (odpadové hospodárstvo) v celkovej hodnote 248 100 eur. Rozvojový fond „Slovak Challenge Fund“, v rámci partnerstva MZVEZ SR s Rozvojovým programom OSN (UNDP), v roku 2022 pokračoval s podporou inovatívnych projektov slovenských spoločností, so zameraním na teritória Moldavska a Severného Macedónska. V tomto roku boli schválené **dva projekty v hodnote 76 460 USD**

v Moldavsku. Projekty sú zamerané na rozvoj cestovného ruchu prostredníctvom podpory lokálnych producentov v severných regiónoch a taktiež inštalácie solárnej strechy v turistickom komplexe neďaleko Kišišova. Činnosť Slovak Challenge Fund je predbežne predĺžená do roku 2024 a v roku 2023 sa uvažuje o teritoriálnom rozšírení výzvy aj na západný Balkán (Srbsko, Bosna a Hercegovina).

V roku 2022 naďalej prebiehala spolupráca s **EXIMBANKOU SR**. MZVEZ SR a Eximbanka spoločne s MF SR posudzujú potenciálne projekty na získanie zvýhodnených exportných úverov. V rámci poskytovania **materiálnej humanitárnej pomoci SR** spolupracovalo MZVEZ SR s MV SR a ďalšími partnermi a s viacerými slovenskými podnikateľskými subjektmi. Títo participovali napr. na humanitárnych zásielkach pre **Bosnu a Hercegovinu** (30 000 ks antigénových testov), **Srbsko** (vyše 321 000 vakcín PFIZER proti COVID-19), **Ukrajinu** (materiálne zabezpečenie pre núdzové ubytovanie utečencov) a **Moldavsko** (zdravotnícke potreby a detská výživa pre utečencov z **Ukrajiny**; pomoc bola odovzdaná z rúk prezidentky SR počas jej pracovnej návštevy v Moldavsku). Celková suma odovzdanej humanitárnej pomoci bola vyčíslená na **11 768 445,80 eur**.

